

Čís. 1673.

Osoby bez přístřeší, na strážnici předvedené a přes noc tam ponechané, jsou svěřeny (§ 132 tr. zák.) dohledu zřízenců bezpečnostní stráže, službu tam konajících.

»Svedení« předpokládá, že pachatel přiměl k páčání nebo snášení smilných činů osobu, jež k tomu ani výslovně aniž nemravným chováním nevybídla.

»Smilným činem« není toliko soulož, nýbrž jakékoliv jednání, jímž se projevuje podrážděnost pohlavního pudu pachatelova nebo se dráždí pohlavní pud jiné osoby, přiči-li se slušnosti, již požaduje mrav ve věcech pohlavního života.

(Rozh. ze dne 14. června 1924, Zm II 101/24.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací vyhověl po ústním líčení zmateční stížnosti obžalovaných Ferdinanda K-e a Karla K-a do rozsudku krajského soudu v Moravské Ostravě ze dne 6. prosince 1923, pokud jím stěžovatelé byli uznáni vinnými zločinem svedení k smilstvu podle Šu 132 - III. tr. zák., a zmateční stížnosti státního zastupitelství do téhož rozsudku, pokud jí obžalovaný Eduard B. byl sprostěn z obžaloby pro týž zločin, zrušil napadený rozsudek a vrátil věc nalézacímu soudu, by jí znovu projednal a rozhodl.

Důvody:

Stížnost veřejného obžalobce, uplatňující důvody čís. 5 a čís. 9 písm. a) Šu 281 tr. ř., napadá toliko výrok, jímž byl Eduard B. sprostěn z obžaloby pro zločin Šu 132 III. tr. zák., kdežto stížnost Ferdinanda K-e a Karla K-a důvody zmatečnosti dle čís. 5, 9 a) a 9 b) Šu 281 tr. ř. odporuje výroku, jímž byli tito obžalovaní uznáni vinnými týž zločinem. Obě zmateční stížnosti jsou odůvodněny. Pokud jde o stížnost obžalovaných K-e a K-a, nelze s ní ovšem souhlasiti, namítá-li, že při svědkyni Emilii S-ové nešlo o osobu svěřenou dohledu obžalovaných. Nezáleží na okolnostech, ve stížnosti zdůrazňovaných, — ostatně v rozsudku nezjištěných, — že místnost, ve které S-ová v době trestných skutků přenocovala, jest podle potvrzení městského úřadu ve F. určena pro lidi, kteří přijedou do F-u a nemohou dostati noclehu (přesněji pro lidi, náhodou bez přístřeší se nacházející), a že prý tato místnost není zamčena, takže osoba, tam nocující, může odejít, kdy chce. Rozhodným jest jen, že dle zjištění nalézacího soudu přivedli obžalovaní K. a K-ř, — jsouce tehdy ve službě zřízenců místní bezpečnostní stráže, — S-ovou na strážnici, ježto byla tuto noc bez přístřeší. Tímto přivedením a ponecháním na strážnici dostala se S-ová v dosah moci zřízenců místní policie, tehdy na strážnici službu konajících, kteří byli již z důvodu bezpečnosti její osoby oprávněni, zameziti, by se v noci po ulicích netoulala, a proto dohlížeti na ni, by se ze strážnice nevzdálila. Třebaže jí pak obžalovaní poukázali k noclehu místnost, sousedící s kanceláří, v níž oni službu konali, zůstala S-ová podrobena dohledu

obžalovaných. Tím byla zvýšená příležitost k případnému svádění a zvýšená účinnost svádění, jichž zneužívání osobami dohled konajícími vůči osobě dohledu svěřené tresce § 132 III. tr. zák., dány tím spíše, byla-li S-ová — což rozsudek ovšem nezjišťuje — teprve 17 let stará a jak udává, K-em a K-řem na strážnici předvedena proti své vůli, což mohlo — rozsudek ovšem ani toho nezjišťuje — ve S-ové sesílití předpoklad, že zůstane pod dohledem obžalovaných tak dlouho, až ji propustí, a sesílití tím pocit závislosti její osoby na blahovůli obžalovaných.

Stížnosti nelze však upřítí oprávnění, pokud její vývody poukazují k námitce, že skutková podstata zločinu, o který jde, není v zákonném znaku svedení opodstatněna skutečnostmi, v rozsudku zjištěnými. Rozhodovací důvody soudu první stolice, jež naprosto nevyhovují předpisu Šu 270 čís. 5 tr. ř., neobsahují přesného zjištění ani o tom, zda obžalovaní se S-ovou souložili neb o soulož na ní se pokusili, nebo jinakých smilných činů na ní se dopustili, ani o tom, jakým způsobem k případnému smilstvu došlo. Pokud lze seznati z nanejvýše neúplného obsahu rozhodovacích důvodů, poukazujících v tomto směru pouze k doznání se obžalovaných, předpokládá nalézací soud, že se K. a K-ř pokusili o soulož se S-ovou. Než pouhá skutečnost smilných činů mezi pachatelem a osobou jeho dohledu svěřenou nestačí. Předpokládá se naopak, že tato byla pachatelem k vykonání, nebo snášení smilných činů svedena, t. j., že ji, ač nevybídlá k tomu ani nemravným chováním, ani způsobem života, neřku-li výslovně, pachatel přiměl jakýmkoliv způsobem, — po případě násilím rázu menšího, než předpokládá § 125 tr. zák. — k tomu, že se uvolila v páchání nebo snášení smilných činů. Skutečností, poukazujících k takovému svedení S-ové obžalovanými, napadený rozsudek nezjišťuje. Nezmiňuje se ani slovem o výpovědi S-ové o tom, jak ji obžalovaní k souloži přiměli, — pomíjeje arcit' i dotyčnou obhajobu obžalovaných, — a neuvažuje zejména, jaký význam mají pro posouzení oné otázky výsledky průvodního řízení, svědčící o dosavadním způsobu života a o pověsti svědkyně Emilie S-ové. Odsuzující výrok zakládá se takto na skutečnostech, které skutkové podstaty Šu 132 III. tr. zák. naplňují. Spočívá na nesprávném a neúplném použití zákona a jest zmatečným dle čís. 5 a 9 písm. a) Šu 281 tr. ř.

Obžalovaného Eduarda B-a sprostuje napadený rozsudek z obžaloby z důvodu, že soud nemohl dáti svědectví S-ové ohledně B-a náležité víry a nabýti přesvědčení o tom, že také on se svědkyní soulož provedl. Stížnost veřejného obžalobce namítá právem, že sprostující výrok jest právně pochybeným, jelikož řídí se nesprávným výkladem pojmu »smilné činy« a jelikož již pouhé vyzvání k souloži zahrnuje pokus svádění ke smilstvu. Smilným činem není toliko soulož, nýbrž jakékoliv jednání, jímž projevuje se podrážděnost pohlavního pudu pachatelova nebo dráždí se pohlavní pud jiné osoby, přiči-li se slušnosti, již požadují mravy ve věcech pohlavního života. Pojmu smilných činů bylo by tudíž lze podřaditi, vezme-li kdo ženu za prsa, a přitiskne-li tato jeho ruce svýma rukama ke svým prsům, k čemu poukazuje obhajoba B-a, jak v rozsudku je citována. A dle Šu 8 tr. zák. jest již sám pokus zlého skutku zločinem, jakmile zlomyslník podnikl nějaký čin, vedoucí ke skutečnému vykonání zločinu, nebyl-li zločin dokonán jen pro nemo-

houcnost, pro překážku odjinud v to příšlou, nebo náhodou. K tomu, že B. sváděl k souloži a od dokonání ustoupil toliko z příčin, ležících mimo jeho vůli, poukazuje další obhajoba jeho, rovněž v rozsudku citovaná, že se tázal S-ové, »či by si to nezrobili,« že S-ová si lehla, ale že on ji řekl, že už toho nepotřebuje, poněvadž mezitím dostal poluci, nehledě ani k tomu, že lehnutím si S-ové, stalo se v úmyslu, aby se připravila k souloži, B-em na ní žádané, bylo by svedení dokonáno. Řídě se nesprávným výkladem pojmu »smilné činy«, nezjistil nalézací soud skutkový děj úplně a nad to neuvažoval o neúplně zjištěném ději — nedbaje ustanovení §u 8 tr. zák. — se všech hledisek právně závazných, v kterémžto směru se zejména poukazuje též k tomu, co dříve bylo vyloženo. Sprošťující výrok spočívá na nesprávném, obzvláště i neúplném použití zákona, a je zmatečným dle čís. 9 písm. a) §u 281 tr. ř.

Čís. 1674.

Veřejnými úřady ve smyslu článku V. zák. ze dne 17. prosince 1862, čís. 8 ř. zák. z roku 1863, jsou orgány státu, zemí, okresů a obcí, jež, jsouce na venek vybaveny mocí rozhodovací a nařizovací, trvale jsou zřízeny, by plnily v okruhu místní a věcné příslušnosti úkoly státní správy; spadá sem též vláda Čs. republiky.

Pojem »vydávání ve veřejný posměch« dle §u 491 tr. zák. předpokládá sesměšňování osoby způsobem, ve veřejném mínění ji snižujícím.

(Rozh. ze dne 14. června 1924, Zm II 137/24.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací zavrhl po ústním líčení zmateční stížnost obžalovaného do rozsudku zemského soudu v Opavě ze dne 29. prosince 1923, pokud směřovala proti výroku, jímž byl stěžovatel uznán vinným přestupkem podle §u 488 tr. zák. a článku V. zákona ze dne 17. prosince 1862, čís. 8 ř. zák. z roku 1863. Naproti tomu vyhověl zmateční stížnosti, pokud napadla výrok, jímž byl stěžovatel uznán vinným též přestupkem podle §u 491 tr. zák. a článku V. zákona ze dne 17. prosince 1862, čís. 8 ř. zák. z roku 1863, rozsudek v tomto výroku zrušil a sprostil obžalovaného podle §u 259 čís. 3 tr. ř. z obžaloby pro přestupek podle §u 491 tr. zák. a článku V. zákona ze dne 17. prosince 1862, čís. 8 ř. zák. z roku 1863, spáchaný prý tím, že dne 21. června 1923 večer ve V., viniv československou vládu veřejně a před více lidmi, že poslance Baerana nevinně zavřela, by byl úplně bezmocným, vydával ji ve veřejný posměch.

Důvody:

Po věcné stránce (čís. 9 a) §u 281 tr. ř.) dovozuje stěžovatel, že neměl býti uznán vinným přestupkem urážky veřejného úřadu dle článku V. zák. ze dne 17. prosince 1862, čís. 8 ř. zák. z roku 1863 (a §§ů 488, 491 tr. zák.), poněvadž prý vláda, proti níž jeho výroky směřovaly, není veřejným úřadem ve smyslu tohoto zákona; za veřejný úřad dlužno prý pokládati pouze skupinu úředníků, tvořící úřední místo, jež zaujímá